

prima instanță, Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud: M. Ulinici)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică
„Agenția Servicii Publice” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Priapos”
cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și a fost
menținută hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătoria Ungheni, sediul Central

c o n s t a t ă :

La data de 02 august 2017 IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva SRL „Priapos” cu privire la încasarea datoriei și
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 16 iulie 2012 între ÎS „CRIS
„Registru” (actualmente IP „Agenția Servicii Publice”) și SRL „Priapos” a fost
încheiat contractul de antrepriză nr. 590.

Conform contractului nominalizat, obiect al contractului de antrepriză a
constituit lucrările de confecționare și livrare a seturilor de uniforme pentru femei
și bărbați, prețul contractului fiind de 63 788 de lei.

Reclamanta a relatat că antreprenorul nu a efectuat lucrările de confecționare
a uniformelor prevăzute în contract și nici nu a restituit suma transferată de ÎS
„CRIS „Registru” (actualmente IP „Agenția Servicii Publice”), astfel, soldul
datoriei SRL „Priapos” conform procesului-verbal de verificare din 31 mai 2017
constitua suma de 63 788 de lei.

Urmare a neonorării obligațiilor contractuale, IP „Agenția Servicii Publice”
a expediat somații în adresa SRL „Priapos”.

La data de 27 iunie 2017, ÎS „CRIS „Registru” (actualmente IP „Agenția
Servicii Publice”) a recepționat răspunsul SRL „Priapos”, prin care a fost
confirmat faptul încheierii contractului de antrepriză dintre SRL „Priapos” și ÎS
„CRIS „Registru”, însă referitor la soldul de 63 788 de lei a fost indicat că
antreprenorul a efectuat lucrări de confecționare și livrare a seturilor de uniforme
pentru femei și bărbați în suma de 43 590 de lei, totodată SRL „Priapos” și-a

asumat obligația de a restitui suma de 20 195 de lei până la finele anului curent. Suplimentar, li s-a comunicat că pentru aceste lucrări la data de 06 noiembrie 2013 de către SRL „Priapos” a fost întocmită factura fiscală seria FV nr. 973969 în sumă de 43 590 de lei, conform anexei lucrărilor efectuate care tot în aceeași zi a fost transmisă în contabilitatea ÎS „CRIS „Registru”.

Pe acest fapt, la 29 iunie 2017, Direcția juridică și resurse umane a ÎS „CRIS „Registru” a expediat în adresa Direcției asigurare, infrastructură și logistică un demers prin care a solicitat expunerea opiniei ținând cont de răspunsul la somație.

La 21 iulie 2017, prin răspunsul nr. 09/390, Direcția juridică a IP „Agenția Servicii Publice” a fost informată că conform contractului nr. 590 din 16 iulie 2012, încheiat între SRL „Priapos”, în calitate de antreprenor și ÎS „CRIS „Registru” în calitate de client, antreprenorul nu și-a respectat obligațiunile contractuale și suma de 63 788 de lei nu a fost restituită, iar facturi fiscale nu au fost prezentate.

De asemenea a fost anexată și nota explicativă a Dianei Lozovanu în care confirmă că pretențiile înaintate de către SRL „Priapos” nu sunt veridice și factura fiscală menționată nu a fost prezentată.

Având în vedere că la data de 14 ianuarie 2014, 24 martie 2016 și 18 ianuarie 2017 au fost expediate somații în privința achitării sumei datorate în mărime de 63 788 de lei, însă la conturile bancare ale ÎS „CRIS „Registru” (actualmente IP „Agenția Servicii Publice”) nu au parvenit mijloacele bănești menționate, ultima a considerat necesar a depune acțiune în instanță.

IP „Agenția Servicii Publice” a solicitat încasarea din contul SRL „Priapos” a datoriei ce reiese din neonorarea obligațiunilor conform contractului de antrepriză în sumă de 63 788 de lei și a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 1 913 lei.

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătoria Ungheni, sediul Central a fost respinsă ca tardivă acțiunea înaintată de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva SRL „Priapos” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

La data de 20 februarie 2018 IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel, împotriva hotărârii primei instanțe și a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de IP „Agenția Servicii Publice” și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2018 a Judecătoria Ungheni, sediul Central.

La data de 13 august 2018, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța a examinat superficial cauza, fără a reține spre examinare argumentele și probele prezentate în susținerea acțiunii, precum și a interpretat eronat normele de drept material, aplicabile speței.

Au reiterat în susținerea recursului motive de fapt similare celor invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 mai 2018, dar date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 13 august 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs declarată de către IP „Agenția Servicii Publice”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În motivarea acestei concluzii se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, la 02 august 2017 IP „Agenția Servicii Publice” înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Priapos” a solicitat încasarea datoriei ce reiese din neonorarea obligațiilor conform contractului de antrepriză în sumă de 63 788 de lei și a cheltuielilor de judecată formate din achitarea taxei de stat în sumă de 1 913 lei.

La caz, Colegiul reține că conform pct. 5.1. al contractului de antrepriză SRL „Priapos” s-a obligat să efectueze lucrările în termen de 10 zile, din momentul semnării contractului, deci din data de 16 iulie 2012, iar în conformitate cu prevederile pct. 3.3.1. ÎS „CRIS „Registru” (actualmente IP „Agenția Servicii Publice” a fost în drept de a supraveghea în orice moment îndeplinirea și calitatea lucrărilor efectuate și în cazul în care SRL „Priapos” nu îndeplinea lucrările în termenul stabilit în conformitate cu prevederile pct. 3.3.2. a contractului ÎS „CRIS „Registru” (actualmente IP „Agenția Servicii Publice”) a fost în drept a solicita rezilierea contractului și repararea prejudiciului cauzat.

Din declarațiile recurente se constată că de nenumărate ori au fost întreprinse acțiuni de a contacta reprezentanții SRL „Priapos” prin telefon și prin intermediul serviciului poștal, însă din scrisorile expediate cu aviz, doar ultima a fost recepționată de către destinatar, și anume la 09 iunie 2017.

Astfel, la data de 27 iunie 2017 IP „Agenția Servicii Publice” a primit răspuns de la antreprenor prin care s-a confirmat faptul încheierii contractului de antrepriză

nr. 590 și cu referire la soldul de 63 788 de lei au fost informați că lucrări de confecționare și livrare a seturilor de uniforme pentru femei și bărbați au fost realizate în suma de 43 590 de lei, totodată antreprenorul și-a asumat obligația de a restitui suma de 20 195 de lei până la finele anului. Suplimentar, s-a comunicat că pentru lucrările efectuate SRL „Priapos” a întocmit factura fiscală Seria FV nr. 973969 în sumă de 43 590 de lei, conform anexei lucrărilor efectuate care tot în aceeași zi a fost transmisă în contabilitatea ÎS „CRIS „Registru”.

În speță, Colegiul consideră decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe întemeiate și legale, deoarece conform art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Mai mult ca atât, Colegiul reiterează prevederile art. 946 alin. (1) Cod civil, care statuează expres că prin contractul de antrepriză o parte - antreprenor se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți - client, iar acesta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Conform art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Prin prisma normelor precitate, Colegiul constată că IP „Agenția Serviciu Publice” urma să depună acțiunea împotriva SRL „Priapos” în procedura generală în termen de 3 ani de la data încălcării, deci din data de 26 iulie 2012 până la data de 27 iulie 2015.

Conform art. 277 alin. (1) lit. a) Cod civil, cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit.

Reieșind din prevederile normei citate, se reține că termenul de prescripție se întrerupe doar în ziua în care cererea va fi înaintată în instanță în modul stabilit, adică cu aplicarea regulilor de competență generală și jurisdicțională, de formă și conținut al cererii, precum și a altor cerințe prevăzute de actele normative, încălcarea cărora poate duce la refuz în primirea cererii și restituirea acesteia reclamantului, iar în cazul în care acțiunea a fost depusă în modul necorespunzător, inclusiv cu încălcarea regulilor de competență, prescripția nu se întrerupe.

În această ordine de idei, Colegiul consideră întemeiate concluziile instanțelor ierarhic inferioare cu privire la tardivitatea acțiunii înaintate, or, precum a fost stabilit, conform pct. 5.1. a contractului de antrepriză SRL „Priapos” a fost obligată să efectueze lucrările în termen de 10 zile, din momentul semnării contractului, adică din data de 16 iulie 2012, astfel acțiunea urma a fi înaintată în instanța de judecată până la data de 27 iulie 2015.

Respectiv, IP „Agenția Servicii Publice” a înaintat cererea de chemare în judecată cu încălcarea termenului de prescripție, iar careva probe concludente și pertinente privind temeinicia omiterii termenului de prescripție nu au fost prezentate, nefiind solicitată nici repunerea în termen și în acest context instanțele inferioare întemeiat au indicat că nu poate fi reținut argumentul precum că odată ce

SRL „Priapos” a recunoscut suma de 20 195 de lei și și-a asumat obligația de a o restitui, acțiunea este în termen, deoarece recunoașterea datoriei s-a realizat după expirarea termenului de prescripție, iar astfel de acțiuni nu întrerup prescripția.

Așadar, conform art. 267 alin. (1), art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Astfel, actele cauzei cert denotă că, reprezentantul SRL „Priapos”, avocatul Doina Guțanu atât în referința depusă (f.d. 54-56) cât și pe parcursul examinării cauzei a insistat la respingerea acțiunii ca tardive.

Totodată, Colegiul menționează că legiuitorul a reglementat și posibilitatea repunerii în termen în ipoteza în care a fost omis justificat, prezentându-se probe în acest sens.

Prin urmare, conform art. 279 Cod civil, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată constată că termenul de prescripție extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărut. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Cu toate acestea, contrar normelor juridice ce reglementează astfel de cazuri, recurentul nu a solicitat repunerea în termen și nu a prezentat probe care ar confirma cu certitudine omiterea justificată a termenului de adresare în judecată, iar la rândul său, SRL „Priapos” nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia ca fiind depusă tardiv.

Or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) și (5) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că, concluzia instanței de apel este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de recurentă în susținerea poziției sale, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu.

Urmare a celor indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază susținerile recurentului precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea cauzei, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, ca neîntemeiate, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 442, 444, art. 445 alin. (1) lit. a), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se menține decizia din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Priapos” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Galina Stratulat